

[Aage Fogh.]

Altså, jeg anbefaler det foreliggende lovforslag, men jeg kunne tænke mig noget, der var bedre.

Morten Lange: Det foreliggende lovforslag opfylder en revisionsparagraf i en lov fra 1960. For tydelighedens skyld skal jeg dog måske lægge vægt på, at det er en lov fra før 15. november 1960, så mit parti føler sig uden noget medansvar for landbrugets realkreditfond og lovgivningen derom, og det er vi i og for sig glade ved, for vi tror, at den form for finansiering ikke er særlig heldig.

Erfaringerne fra disse tredjeprioritetsinstitutioner her i landet har jo jævnt hen ikke været gode. Det er derfor med en overordentlig ringe begejstring, vi ser et revisionsforslag til loven. Vi mener, at skulle der endelig revideres på denne lov, så skulle der i alt fald revideres ganske anderledes grundigt, og det forekommer mig i virkeligheden næsten uantageligt, at vi her i Danmark ikke har gjort et koncentreret forsøg på at få løst spørgsmålet omkring kreditgivningen inden for landbruget. Der bliver talt i timevis og i dagevis om strukturændringer i landbruget, men hvis der er en ting, man åbenbart ikke kan ændre strukturen i, så er det de låneformer og de låneinstitutioner, som man nu altså påstår man har så langvarige og gode erfaringer med. Jeg er helt sikker på, at kreditgivningen i landbruget og dens metoder aldeles ikke er fulgt med i udviklingen, som de burde have gjort, og jeg kan godt forstå, det er svært at få dem til det, for her har man at gøre med meget stærke kræfter i det danske økonomiske samfund.

Jeg forventer ikke, at vi på baggrund af dette lille lovforslag skal kunne starte et større revolutionerende indgreb imod finansieringen i landbruget, men jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at sige, at jeg på mit partis vegne ikke én, men flere gange, når vi har diskuteret støtteordninger for landbruget, har fremhævet, at en offentlig finansiering ved hjælp af rentefri lån eller lavt forrentede lån til landbruget formodentlig ville være langt bedre end meget af den anden støtte, vi fra tid til anden mere eller mindre presses til at give. Jeg tror, det ville løse langt flere problemer.

Det er ikke det, der ligger for os i dag til behandling; der ligger for os et forslag om at gøre afviklingen af lånene i realkreditfondet lidt langsommere. Det synes fortrinsvis at være de store brug, som tager disse lån, og alene derfor er måske mit partis sympati forholdsvis begrænset, hvis det skulle dreje sig om en forbedring, men lad os nu prøve at se nogenlunde skikkeligt på det, og jeg skal da også gerne tilsige villig behandling af forslaget, selv om det er et revisionsforslag til en lov, jeg ikke kan lide. Men jeg tror dog nok, det bliver nødvendigt, inden vi afslutter behandlingen af loven, at bede den højtærede landbrugsminister om at fremskaffe os lidt materiale, så vi kan se, hvorledes landbrugets realkreditfond har udviklet sig i løbet af de 3 år. Vi har hørt nogle bemærkninger her i dag, som gør et sådant ønske særdeles forståeligt. Det ærede medlem hr. Aage Foghs bemærkninger var jo kun i formen en anbefaling af forslaget. Jeg tror faktisk, vi bliver nødt til at tage en ganske kortvarig udvalgsbehandling af spørgsmålet for at få lagt klart, hvorledes landbrugets realkreditfond har fungeret, inden vi skrider til en revision, selv om det kun er en mindre revision, det drejer sig om, og jeg tror, det vil være gavnligt at benytte denne lejlighed også til en kort diskussion om andre finansieringsformer i landbruget.

Bækgaard: Tilsyneladende er det kun en ganske lille lovændring vedrørende landbrugets lånevilkår, vi her behandler. Men jeg er af den mening, at det alligevel er af stor værdi, ikke alene for landbruget, men også for den samfundsmæssige udvikling, at der åbnes muligheder for så god en långivning som vel muligt til finansiering af nyt byggeri og generationsskifte i landbruget.

Afvandringen fra landbruget, især iblandt de unge, har jo i de sidste år været stor og givet anledning til megen diskussion om, hvad årsagen kan være. Jeg er af den opfattelse, at de økonomiske forhold ved etableringen er en af hovedårsagerne til denne afvandring, fordi de unge, selv om de har sparet ret betydelige beløb op, må starte under meget store gældsforpligtelser. Med lidt held og sparsommelighed har de udsigt til, om man kan sige det sådan, at